

แนวทางการถอดบทเรียนและศึกษาวิจัย

เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย

๑. ภาพรวมการดำเนินงาน

กระทรวงมหาดไทย ในฐานะที่เป็นหน่วยงาน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้กับพี่น้องประชาชน รวมถึงเป็นหน่วยงานในการบูรณาการกับภารกิจระดับกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการนำนโยบายจากแผนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ตลอดจนแผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทยไปสู่การปฏิบัติหรือการพัฒนาในระดับพื้นที่ (Area-Based) ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้านและท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอำเภอซึ่งมีความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนในท้องที่ อำเภอจึงเปรียบเสมือนรัฐบาลในระดับพื้นที่ โดยมีนายอำเภอเป็นเหมือนนายกรัฐมนตรีเพื่อขับเคลื่อนภารกิจของอำเภอด้านการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แบบบูรณาการร่วมกับส่วนราชการ/หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่และภาคเครือข่าย ๗ ภาค เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการได้อย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงมหาดไทย จึงได้ดำเนินโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย ผ่านกิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำอำเภอนำร่องระดับจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้เกิดผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีรูปแบบการดำเนินการโดยการคัดเลือกอำเภอนำร่องจาก ๗๖ จังหวัด ๑ ละ ๑ อำเภอ และคัดเลือกเป็นอำเภอนำร่องระดับกลุ่มจังหวัด จำนวน ๑๘ อำเภอ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ : ผู้นำนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง ระดับอำเภอ (CAST) กิจกรรมการจัด Workshop การจัดทำแผนขับเคลื่อนงานพื้นที่อำเภอนำร่องจังหวัดจากการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ (One Plan) เป็นต้น และจะมีการดำเนินกิจกรรมการประเมินสรุปผลการดำเนินโครงการ และกิจกรรมถอดบทเรียนความสำเร็จ ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๕ เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการในภาพรวมเสนอผู้บริหารทราบต่อไป

จากการดำเนินการดังกล่าว หากมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย จะก่อให้เกิดแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ของโครงการในการสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงที่เน้นการบูรณาการในระดับพื้นที่ อันเป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน รวมถึงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลลัพธ์เป็นรูปธรรมผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในระดับพื้นที่ รวมถึงช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) พัฒนาองค์ความรู้และทักษะให้กับบุคลากร เพื่อให้ได้มาซึ่ง “ตัวแบบความเป็นเลิศ” แผนงานยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนงาน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ ในพื้นที่อำเภอนำร่อง เพื่อเป็นต้นแบบความสำเร็จ สามารถนำไปขยายผลในระยะต่อไป ซึ่งจะตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชน “ทุกข์น้อยลง สุขมากขึ้น” นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

๒.๑ เพื่อศึกษาองค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการขับเคลื่อนโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงกระทรวงมหาดไทย

๒.๒ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย

๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงกระทรวงมหาดไทย

๒.๔ เพื่อกำหนดรูปแบบและนโยบายที่เหมาะสมในการนำไปขยายผลการดำเนินงานขับเคลื่อนงาน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการในพื้นที่อื่น ๆ ในระยะต่อไป

๓. กลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-method Research) โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ จำนวน ๗๖๐ คน ได้แก่ ผู้เข้าร่วมโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย จากพื้นที่ ๗๖ อำเภอนำร่อง อำเภอละ ๑๐ คน

๓.๒ ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน ๘๒๕ คน ประกอบด้วย

๓.๒.๑ ผู้บริหาร รวม ๕ คน ประกอบด้วย.....

๓.๒.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงกระทรวงมหาดไทย จากพื้นที่ ๗๖ อำเภอนำร่อง อำเภอละ ๑๐ คน รวม ๗๖๐ คน

๓.๒.๓ เจ้าหน้าที่โครงการฯ จำนวน ๖๐ คน ประกอบด้วย

๑) บุคลากรของศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน จำนวน ๑๑ แห่ง ๆ ละ ๕ คน รวม ๕๕ คน

๒) บุคลากรของหน่วยงานภาคีที่ร่วมปฏิบัติงานในโครงการฯ จำนวน ๕ คน

๔. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

๔.๑ **สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน** จัดประชุมหารือเพื่อยกร่างแนวทางการดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย” ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕

๔.๒ **สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน** จัดประชุมนำเสนอร่างแนวทางการศึกษาระหว่างบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย บุคลากรของกรมการปกครอง และบุคลากรของสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พร้อมร่วมกำหนดและวิพากษ์กรอบแนวคิดและเครื่องมือที่จะใช้ในการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการในภาพรวม **ดำเนินการ ๑ วัน ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting ในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕**

๔.๓ **สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน** จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕

๔.๔ **กระทรวงมหาดไทย** จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนการจัดการความรู้และศึกษาวิจัยโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย” **ดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๕**

๔.๕ **ทีมถอดบทเรียนส่วนกลาง (สถาบันการพัฒนาชุมชน)** ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่โครงการฯ จำนวน ๖๐ คน ดำเนินการ ณ วิทยาลัยการพัฒนารัฐบาลอำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี **ดำเนินการ ๓ วันในช่วงระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม – ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๖ ทีมถอดบทเรียนส่วนกลาง (สถาบันการพัฒนาชุมชน) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้บริหาร รวม ๕ คน **ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๗ สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินกิจกรรมฝึกอบรมให้ความรู้แนวทางการถอดบทเรียนแก่บุคลากรของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนทั่วประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียนจากการดำเนินโครงการฯ รวมถึงชี้แจงแนวทางการใช้เครื่องมือและถ่ายทอดตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูล ผ่านระบบออนไลน์ **ดำเนินการ ๒ วัน ในช่วงระหว่างวันที่ ๓ - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๘ กระทรวงมหาดไทย ประสานงานให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๔.๘.๑ ทีมถอดบทเรียนจังหวัด ดำเนินกิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาองค์ประกอบแห่งความสำเร็จของการขับเคลื่อนโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงกระทรวงมหาดไทย โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบออนไลน์ **ดำเนินการในช่วงระหว่างวันที่ ๑ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๘.๒ ทีมถอดบทเรียนจังหวัด ดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียนจากการดำเนินโครงการฯ เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เข้าร่วมโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลงกระทรวงมหาดไทย จากพื้นที่ ๗๖ อำเภอนำร่อง อำเภอละ ๑๐ คน รวม ๗๖๐ คน **ดำเนินการ ๑ วัน ในช่วงระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจกรรมที่ ๔.๗ ทั้ง ๒ กิจกรรม ให้ทีมถอดบทเรียนจังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งไฟล์ข้อมูลตามที่กำหนดให้สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน **ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕** ผ่านทางช่องทางที่กำหนด โดยขอให้ศึกษาข้อมูลรายละเอียดโครงการฯ รวมถึงแบบฟอร์มต่าง ๆ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามเอกสารที่แนบมาด้วย

๔.๙ สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อจัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย **ดำเนินการในช่วงระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๑๐ สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมนำเสนอผลการศึกษา ประกอบด้วย ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย บุคลากรของกรมการปกครอง และบุคลากรของสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเสนอและวิพากษ์ข้อมูล/รูปแบบที่ได้จากการศึกษา พร้อมปรับปรุงตามคำแนะนำในภาพรวมก่อนนำเสนอผู้บริหารในลำดับต่อไป **ดำเนินการ ๑ วัน ผ่านระบบ Zoom Cloud Meeting ในช่วงระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕**

๔.๑๑ สถาบันการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการจัดทำรายงานการศึกษาระดับสมบูรณณ์ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร นำเสนอต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง **ภายในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖** เพื่อนำไปใช้ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไป

เอกสารแนบ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

แบบสอบถามเพื่อการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

แบบบันทึกประเด็นสนทนากลุ่ม
(Focus Group) สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ระบบ Google Drive สำหรับอัปโหลดข้อมูล
กรมการพัฒนาชุมชน

หมายเหตุ:

๑. ขอความร่วมมือทีมถอดบทเรียนจังหวัดส่งข้อมูลให้กรมการพัฒนาชุมชน ในระบบ Google Drive ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ดังนี้

๑) แนบไฟล์เอกสารที่ดำเนินการโดยทีมถอดบทเรียนจังหวัด โดยอัปโหลดไฟล์แบบบันทึกประเด็นสนทนากลุ่ม ที่ผ่านการรับรองการยินยอม เข้าร่วมให้ข้อมูลในการวิจัยของผู้เข้าร่วมโครงการอำเภอ นำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย โดยขอความกรุณาดำเนินการในรูปแบบการพิมพ์ข้อความลงในโปรแกรม Word เท่านั้น **งดการวางรูปภาพใด ๆ ในไฟล์เอกสารดังกล่าว**

๒) แนบภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียนด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) อย่างน้อย ๕ ภาพ โดยแยกจากไฟล์เอกสารที่ดำเนินการโดยทีมถอดบทเรียนจังหวัด

๓. ในส่วนของแบบสอบถามเพื่อการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ขอความร่วมมือประสานกลุ่มเป้าหมาย กรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ ให้ครบถ้วนตามที่กำหนด (ผู้เข้าร่วมโครงการฯ อำเภอละ ๑๐ คน)

๓. ขอความกรุณาศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ หากมีข้อสงสัยในการดำเนินการ สามารถติดต่อสอบถามผู้ประสานงานหลักตามที่ระบุ ดังนี้

๑) นางอุทัยวรรณ มินสุวรรณ ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙๙๒๑๑๕๙๕

๒) นายรัฐกรณ์ วรรณานธร นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันการพัฒนาชุมชน เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๗๐๖๙๗๑๒๖

๓) นางสาวอวยพร สงแก้ว นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สถาบันการพัฒนาชุมชน เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑๗๐๕๑๖๒๕

๔) นายพงศธร ชีณวงศ์ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สถาบันการพัฒนาชุมชน เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๘๒๒๘๕๐๕๔